

Genopretning af Søborg Sø

møde den 6. marts 2018

- **Velkomst**
v/vicedirektør i Naturstyrelsen Signe Nepper Larsen
- **Lodsejerne i pumpelaget og processen indtil nu**
v /pumpelagsformand Kaare Larsen
- **Gribskov Kommune støtter projektet**
v/ viceborgmester Bo Jul Nielsen
- **Genskabelse af Søborg Sø. Projektforslag**
v/projektleder i Naturstyrelsen Ida Dahl-Nielsen
- **Miljøkonsekvensvurdering. Høring**
v/sagsbehandler i Miljøstyrelsen Tobias Grindsted
- **Cafe diskussioner og kaffe/te**
- **Afslutning**
v/vicedirektør i Naturstyrelsen Signe Nepper Larsen

Miljø- og Fødevareministeri
Naturstyrelsen

Historik

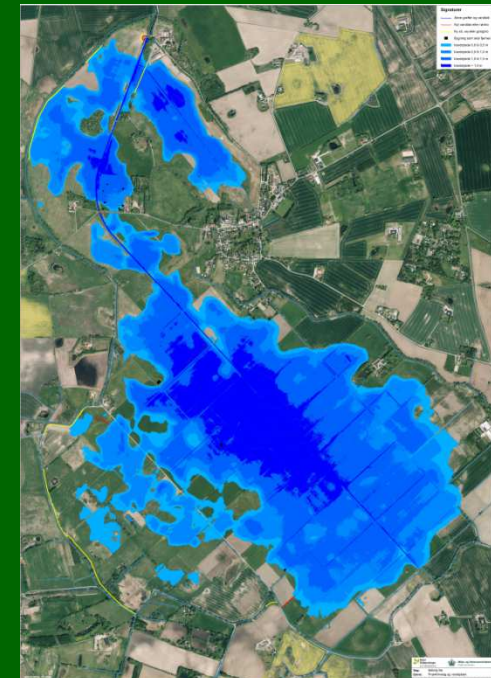

Videnskabernes selskabs kort 1768

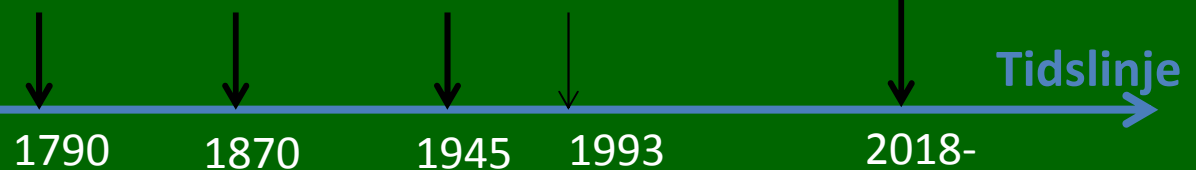
Dannet i sidste istid
I stenalderen en bred fjord
Oprindelig 4. største sø
i Nordsjælland

Afvanding til landbrugsjord
Jorden sætter sig med tiden

Genskabelse af en sø?

Status

Pumpelag:

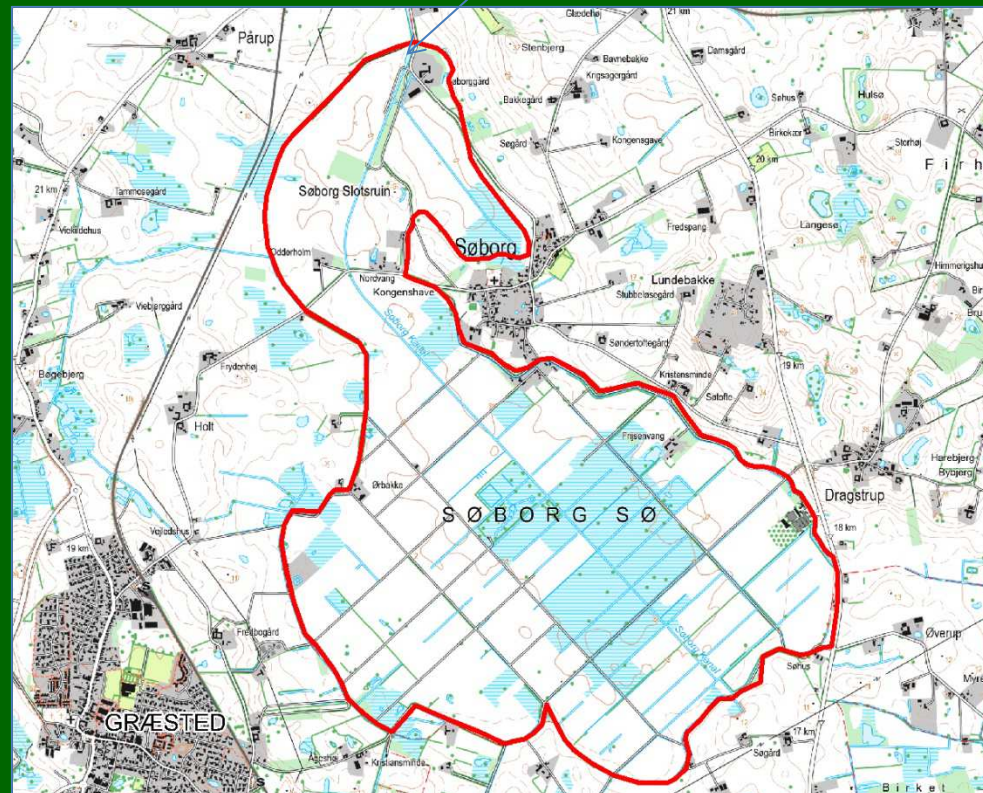
- 63 lodsejere
- 590 ha i pumpelaget heraf ejer pumpelaget ca. 50 ha (kanaler, veje og arealer langs kanalen til Gilleleje)

Hovedkanal: 4 km lang

Sidekanaler: 14,5 km

hvoraf halvdelen er
åbne vandløb

Pumpe

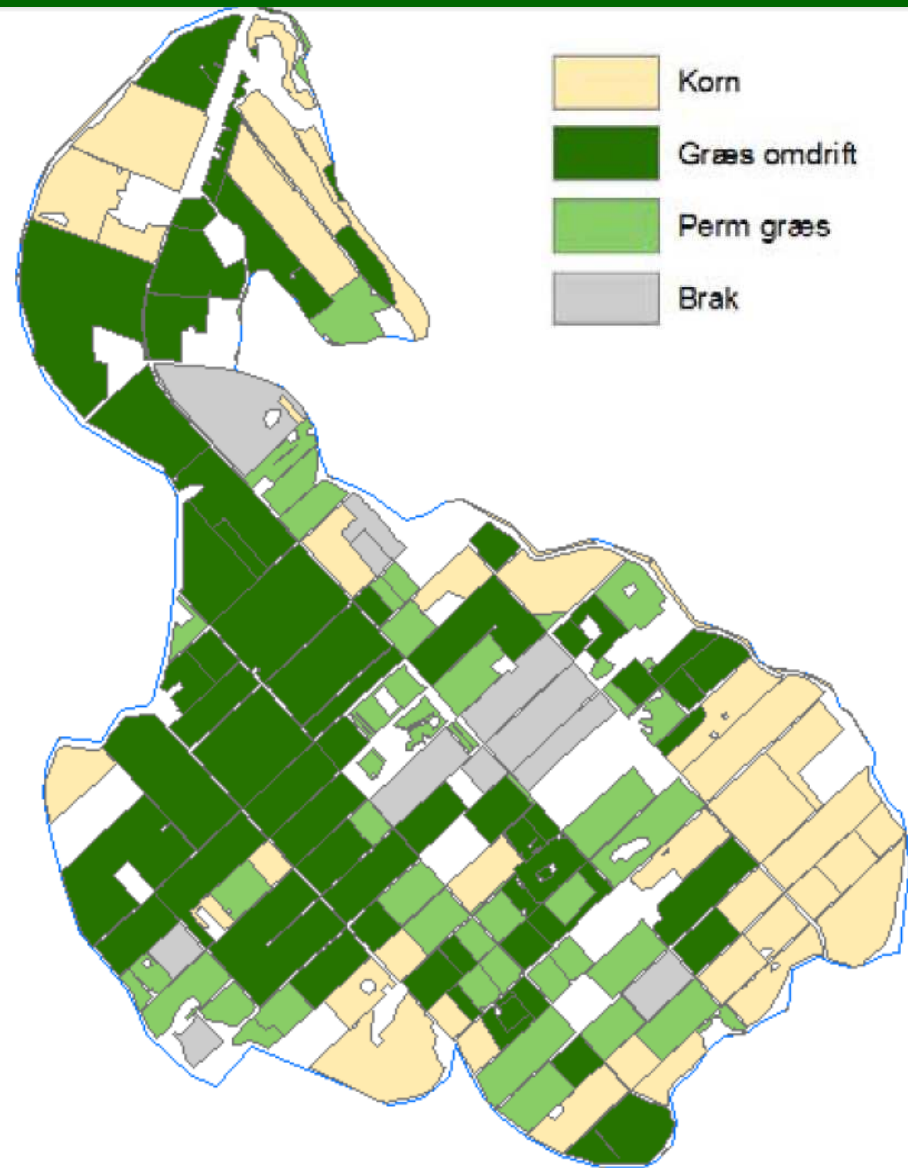

Arealanvendelse 2016

Inden for pumpelaget:

Afgrøde	Areal	
Korn og lign.	139 ha	24 %
Græs i omdrift	217 ha	37 %
Permanent græs	95 ha	16 %
Brak	39 ha	23 %
I alt	490 ha	

Tabel 1. Arealanvendelse ifølge Fællesskema 2016

Figur 1. Arealanvendelse ifølge Fællesskema 2016

Tidslinje

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

2012	Pumpelaget ønsker forskellige scenarier undersøgt • Nuværende afvanding uændret • Ny forbedret hovedafvanding • Genskabelse af en sø	
2014 januar	Generel positiv stemning for genskabelse af en sø	
2016 november	Ejendomsmæssig forundersøgelse forelagt lodsejere Generel positiv stemning Søborg Sø ind i Regeringsgrundlag	
	<i>"Søborg Sø, som tidligere var Nordsjællands fjerde største sø, blev tørlagt i 1870'erne. Det er regeringens ambition på frivillig basis at søge at genoprette søen."</i>	
2017 januar	Naturstyrelsen får opgaven af Miljø- og Fødevareministeriet	
2017 maj	Møde i pumpelaget. NST holder oplæg	
2017 december	Ministeren og pumpelagets bestyrelse mødes hos Kaare Larsen	
2018 februar	Ministeren har afsat 93 mio. kr. til projektet	
2018 marts	Borgermøde. Her informeres om projektet, miljøkonsekvensvurdering	

Hvad går projektet ud på?

At genskabe Søborg Sø som en lavvandet sø med omkringliggende enge og sumparealer.

De endelige forhold omkring vandstand, tiltag mv. er endnu ikke afklaret.

Det vil ske under projektering.

Vision:

- At styrke og udvikle naturen og dens mangfoldighed med sø, eng og sumparealer
- At fremme et mangfoldigt fugleliv
- At fremme kulturhistoriske værdier omkring slotsruinen
- At skabe et smukt landskab og muligheder for friluftsliv

Fremtidig sø - forslag

Signaturer

- Åbne grøfter og vandløb
- Vanddybde 0,0 til 0,5 m, 59 ha
- Vanddybde 0,5 til 1,0 m, 92 ha
- Vanddybde 1,0 til 1,5 m, 129 ha
- Vanddybde > 1,5 m, 57 ha

Kote 1,0 m DVR. Søareal **337 ha**

Søens gennemsnitlige dybde ca. 1 m

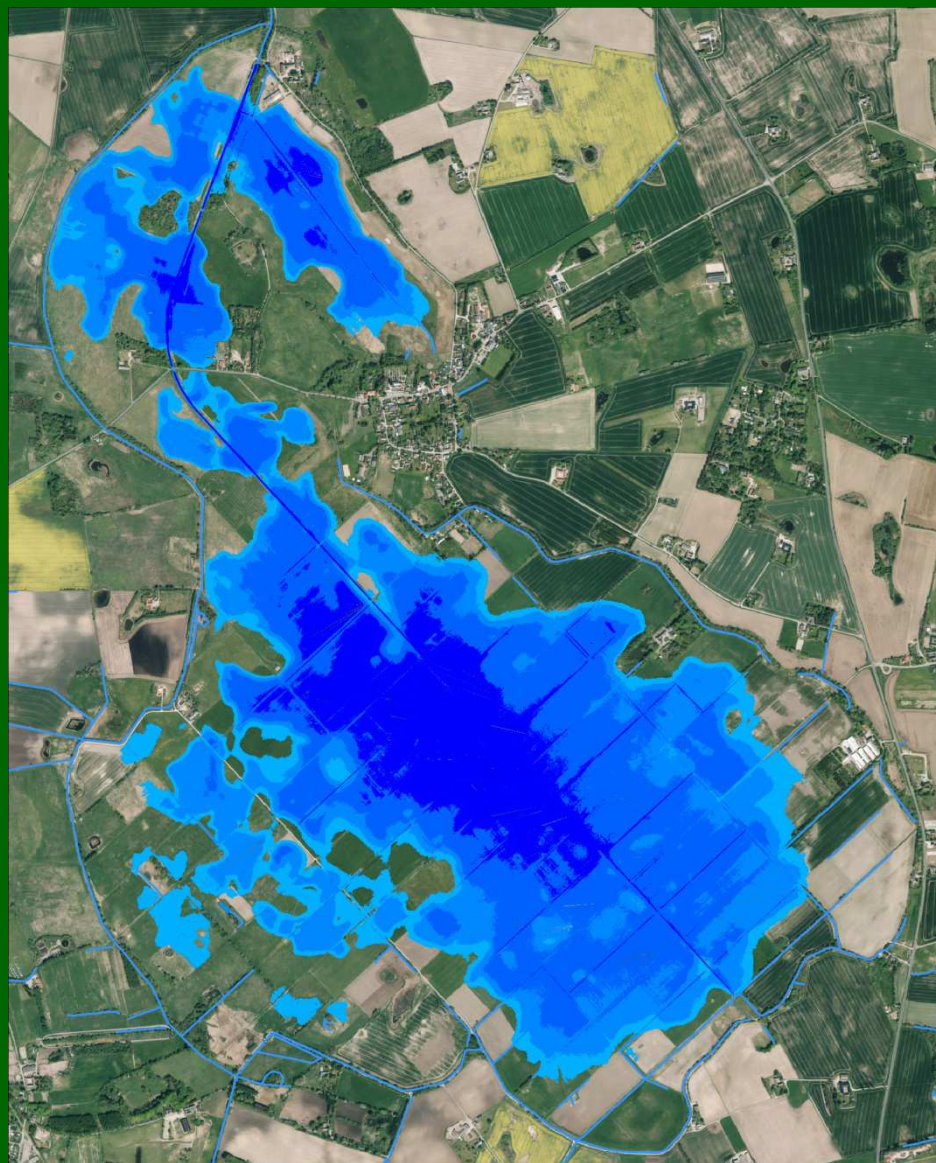
Største dybde 2 m

Vandvolumen: 3,3 mio. m³

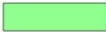
Opholdstid 7 – 10 måneder

Der vil hen over året være
vandstandssvingning på 0,6 m

Opland 17 km² – 23 km²

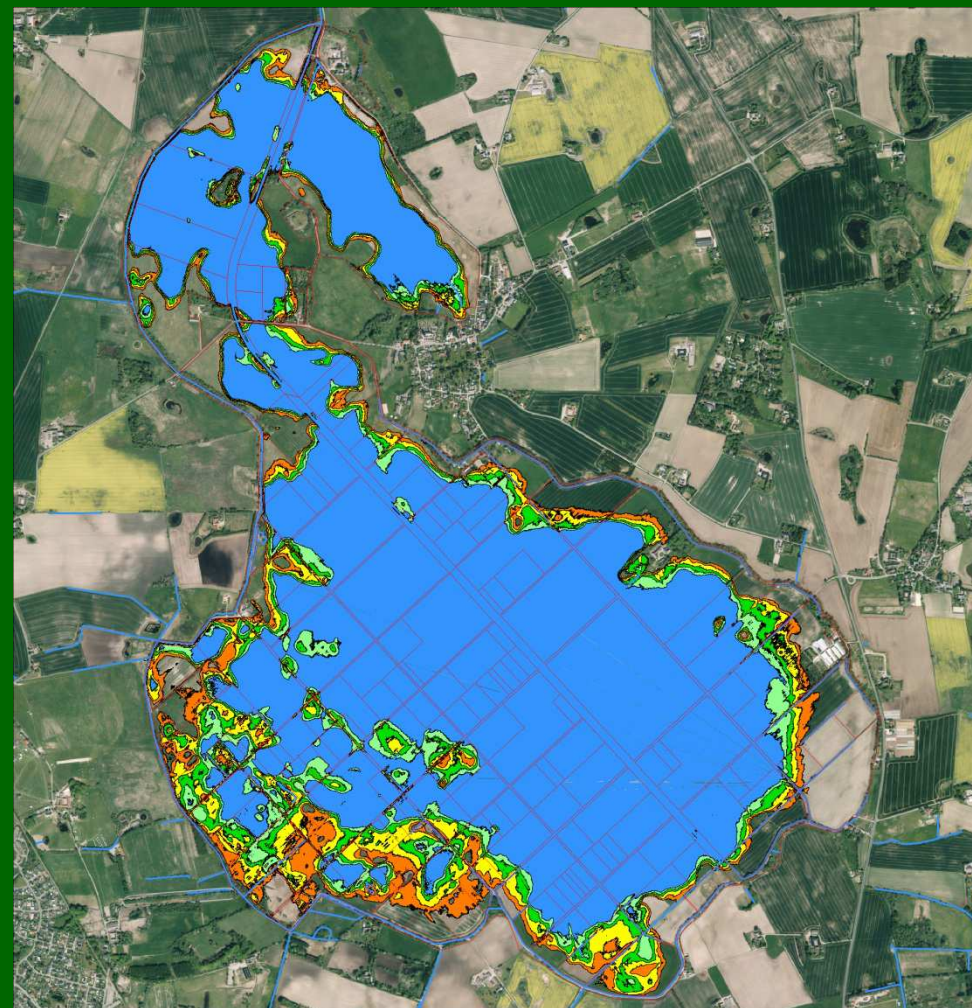

Påvirkede arealer - forslag

Signaturer	Drændybder	Areal	
	< 0,0 m Vandmættet	337 ha	337 ha 135 ha
	0,0 - 0,25 m Sump	36 ha	
	0,25 - 0,50 m Våd eng	32 ha	
	0,50 - 0,75 m Fugtig eng	34 ha	
	0,75 - 1,00 m Tør eng	33 ha	
	Åbne grøfter og vandløb		
	Matrikelskel		

Totalt påvirket areal

472 ha

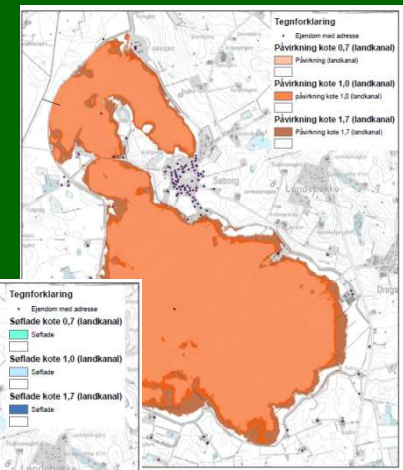
118 ha inden for pumpelaget påvirkes ikke

Projektering

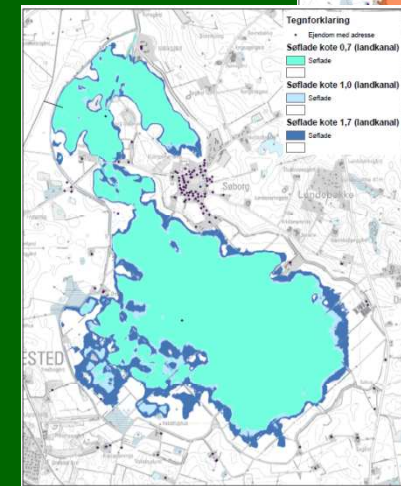
En række forhold skal afklares nærmere:

- Kote scenarier lav og høj vandstand
fx 0,7 1,0 1,7
- Stier
- Vandløbet Lopholmrenden ind i søen
- mm

Påvirket areal

Søareal

Søborg Slotsruin

Søborg Slot opført i 1100 tallet på en holm
– et kongeslot.
Købstaden Søborg opstod i forbindelse med slottet.
Søborg Slot blev ødelagt under Grevens Fejde i 1543.

Statens arealer ved Søborg Slotsruin
og Mølleholmen med
Kongshaven. I alt 10 ha.

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Anlægsfasen – forventede tiltag

- Pumperne slukkes
- Pumpestation bevares som kulturhistorisk mindesmærke
- Stenstryg: nyt udløb fra søen forventes vest om pumpestationen
- Stiforløb sikres i området: cykel- og ridesti
- Bygninger: nedrives/sikres
- Bevoksninger: træer/buske i området fjernes hvor det skønnes hensigtsmæssigt
- Hovedkanalens løb under Holtvej/Bygaden i Søborg: røret hæves

Fremtidig drift og pleje

Afhænger til en vis udstrækning af den nye ejer

Deklaration på arealerne om:

- De tåler mere vand
- Ingen gødning, sprøjtning, pløjning, intensiv dyrkning

Intet krav om afgræsning

Lodsejeren

Lodsejeren tager stilling til:

1. Sælge arealet + eventuelt købe erstatningsjord
2. Beholde arealet og få en engangserstatning

Jordfordeling oplagt

- Unikt redskab til at tilgodese lodsejernes ønsker om erstatningsjord
- Den eneste måde at håndtere mange samtidige jordhandler på ét dokument
- Det sker ved frivillig aftale
- Det er billigt for lodsejerne
- Det tager typisk 1 år

Finansiering

Anslået budget på 93 mio. kr.

- Værditab af jord
- Erstatninger ift. bygninger
- Anlægsarbejder
- Jordfordeling
- Rådgivning, miljøkonsekvensrapport, detailprojekt, projektledelse, museale undersøgelser, mv.

Tidsplan - foreløbig

SØBORG SØ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Borgermøde og igangsætning af VVM						
Udbud og valg af bygherrerådgiver til NST						
Projektering inkl miljøkonsekvensvurdering						
Høring af projektering						
Jordfordeling kan formentlig startes allerede i 2018, men vil afklares i drøftelse mellem Landbrugsstyrelsen og Naturstyrelsen						
Igangsætning af anlægsarbejder						
Udførsel, tilsyn og kontrol						
Indvielse af Søborg Sø						

*Tidsplanen er foreløbig og vil blandt andet blive justeret, hvis der kommer klager undervejs.

Klager, jordfordeling mm. kan forsinke projektet

Vi forventer at holde et borgermøde i forsommeren 2019

Information og kontakt

Vi informerer på hjemmesiden:

<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/soeborg-soe/>

I er altid velkomne til at ringe eller skrive til:

Naturstyrelsen Nordsjælland,
"Ostrupgård"

Gillelejevej 2B

3230 Græsted

NSJ@NST.DK

72543000

Ida Dahl-Nielsen

Traner – forhåbentlig i Søborg Sø

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen